

Copie

GERECHTSHOF TE AMSTERDAM

nevenzittingsplaats Arnhem

Arrest

in de zaak van:

1. de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
Verbond van Verzekeraars,
gevestigd te 's-Gravenhage,
2. de naamloze vennootschap
Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V.,
(ING Life Insurance N.V), gevestigd te Rotterdam,
3. de naamloze vennootschap **Delta Lloyd Levensverzekering N.V.**,
gevestigd te Amsterdam,
4. de naamloze vennootschap **Aegon Levensverzekering N.V.**,
gevestigd te 's-Gravenhage,
5. de naamloze vennootschap **Fortis ASR Levensverzekering N.V.**,
gevestigd te Utrecht,
6. de naamloze vennootschap **Reaal Levensverzekeringen N.V.**,
gevestigd te Alkmaar,
7. de rechtspersoon naar Zwitsers recht
Schweizerische Lebensversicherung und -Rentenanstalt,
nevenvestiging **Zwitserleven**,
gevestigd te Amstelveen, en
8. de naamloze vennootschap
Generali Levensverzekering Maatschappij N.V.,
gevestigd te Diemen,

appellanten,

procureur: mr. P.N van Regteren Altena,

tegen:

1. de stichting **Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn**
(voorheen geheten Pensioenfonds voor de Gezondheid, Geestelijke en
Maatschappelijke Belangen),
gevestigd te Utrecht,
2. de coöperatie U.A. **PGGM Coöperatie U.A.**,
gevestigd te Utrecht,
3. de naamloze vennootschap **PGGM N.V.**,
gevestigd te Utrecht,
4. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
PGGM Vermogensbeheer B.V.,
gevestigd te Utrecht,
5. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
PGGM Advies B.V.,
gevestigd te Utrecht,
6. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
PGGM Fondsenbeheer B.V.
(voorheen geheten Careon Levensloop B.V.),
gevestigd te Zeist,
7. de naamloze vennootschap **PGGM Levensverzekeringen N.V.**
(voorheen geheten Careon Levensverzekeringen N.V.),
gevestigd te Zeist, en
8. de naamloze vennootschap **PGGM Schadeverzekeringen N.V.**
(voorheen geheten Careon Schadeverzekeringen N.V.),
gevestigd te Zeist,

geïntimeerden,

procureur: mr. J.W. Winter.

zaaknummer 200.003.353

1 Het geding in eerste aanleg

Voor het verloop van de procedure in eerste aanleg wordt verwezen naar de inhoud van het vonnis van 13 februari 2008 dat de voorzieningenrechter in de rechtbank Utrecht in kort geding heeft gewezen tussen appellanten (hierna gezamenlijk te noemen: de Verzekeraars) als eisers en geïntimeerden (hierna gezamenlijk te noemen: het Pensioenfonds c.s.) als gedaagden; van dat vonnis is een fotokopie aan dit arrest gehecht.

2 Het geding in hoger beroep

2.1 De Verzekeraars hebben bij exploit van 5 maart 2008 aangezegd van voormeld vonnis in hoger beroep te komen, met dagvaarding van het Pensioenfonds c.s. voor dit hof.

2.2 In dit exploit hebben de Verzekeraars tien grieven geformuleerd en toegelicht, verwezen naar een nieuwe productie (nummer 18) en bewijs aangeboden. Zij hebben hun te wijzigen eis toegelicht en vermeld dat deze gewijzigde eis aldus zal luiden:

dat het hof bij arrest voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

PRIMAIR

1. geïntimeerde sub 1 (hierna: het Pensioenfonds) zal gebieden binnen drie dagen na betekening van het in deze te wijzen arrest er voor zorg te dragen dat enige derde en met name de geïntimeerden sub 2 tot en met 8 (hierna gezamenlijk: PGGM c.s.) de naam "PGGM" of een daarmee overeenstemmend teken, of enige naam waarin "PGGM" of een daarmee overeenstemmend teken is opgenomen, niet zal (zullen) gebruiken, althans, voor zover dergelijk gebruik door een derde reeds is aangevangen, het Pensioenfonds zal gebieden er voor zorg te dragen dat aan dit gebruik op zo kort mogelijke termijn, doch in ieder geval binnen zes weken na betekening van het in deze te wijzen arrest, een einde wordt gemaakt, zulks op straffe van verbeurte van een dwangsom van € 25.000.000 ineens wanneer het Pensioenfonds na betekening aan haar van het arrest geen gehoor geeft, nog te vermeerderen met een dwangsom van € 1.000.000 per dag of gedeelte van een dag dat het Pensioenfonds na betekening aan haar van het arrest aan dit gebod geen gehoor geeft;
2. PGGM c.s. zal gebieden ieder gebruik van de naam "PGGM" of een daarmee overeenstemmend teken, of enige naam waarin "PGGM" of een daarmee overeenstemmend teken is opgenomen, binnen zes weken na betekening van het in deze te wijzen arrest te staken en gestaakt te houden, zulks op straffe van verbeurte van een dwangsom van € 25.000.000 ineens wanneer PGGM c.s. (althans een of meer van hen) na betekening van het arrest [aan

dit gebod] geen gehoor geven, nog te vermeederen met een dwangsom van € 1.000.000 per dag of gedeelte van een dag dat PGGM c.s. (althans een of meer van hen) na betekening aan hen van het arrest aan dit gebod geen gehoor geven;

SUBSIDIAIR

3. het Pensioenfonds zal gebieden binnen drie dagen na het in deze te wijzen arrest er voor zorg te dragen dat enige derde en met name PGGM c.s. de naam "PGGM" of een daarmee overeenstemmend teken, of enige naam waarin "PGGM" of een daarmee overeenstemmend teken is opgenomen, niet zal (zullen) gebruiken voor het aanbieden van, daaronder begrepen het verkopen van en adverteren voor, derdepiljerproducten, althans, voor zover dergelijk gebruik door een derde reeds is aangevangen, het Pensioenfonds zal gebieden er voor zorg te dragen dat aan dit gebruik op zo kort mogelijke termijn, doch in ieder geval binnen twee weken na betekening van het in deze te wijzen arrest, een einde wordt gemaakt, zulks op straffe van verbeurte van een dwangsom van € 25.000.000 ineens wanneer het Pensioenfonds na betekening aan het Pensioenfonds van het arrest [aan dit gebod] geen gehoor geeft, nog te vermeederen met een dwangsom van € 1.000.000 per dag of gedeelte van een dag dat het Pensioenfonds na betekening aan het Pensioenfonds van het arrest aan dit gebod geen gehoor geeft;

4. PGGM c.s. zal gebieden ieder gebruik van de naam "PGGM" of een daarmee overeenstemmend teken, of enige naam waarin "PGGM" of een daarmee overeenstemmend teken is opgenomen, voor het aanbieden van, daaronder begrepen het verkopen van en adverteren voor, derdepiljerproducten, binnen twee weken na betekening aan hen van het in deze te wijzen arrest te staken en gestaakt te houden, zulks op straffe van verbeurte van een dwangsom van € 25.000.000 ineens wanneer PGGM c.s. (althans een of meer van hen) na betekening aan hen van het in deze te wijzen arrest [aan dit gebod] geen gehoor geven, nog te vermeederen met een dwangsom van € 1.000.000 per dag of gedeelte van een dag dat het PGGM c.s. na betekening aan hen van het arrest aan dit gebod geen gehoor geven;

PRIMAIR EN SUBSIDIAIR

5. het Pensioenfonds c.s. zal gebieden binnen drie dagen na betekening van het in deze te wijzen arrest iedere vorm van misleidende reclame zoals beschreven in het lichaam van de inleidende en de appeldagvaarding te staken en gestaakt te houden, meer in het bijzonder te staken en gestaakt te houden het gebruik van de naam PGGM in het kader van het adviseren over, aanbieden, adverteren, verkopen en anderszins vermarkten van derdepiljerproducten, zulks op straffe van verbeurte van een dwangsom van € 25.000.000 ineens wanneer het Pensioenfonds c.s. (althans een of meer van hen) na betekening aan hen van het in deze te wijzen arrest [aan dit gebod] geen gehoor geven, nog te vermeederen met een dwangsom van € 1.000.000 per dag of gedeelte van een dag dat het Pensioenfonds c.s. (althans een of meer van hen) na betekening van het arrest aan dit gebod geen gehoor geven.

Aan het slot van dit exploit hebben de Verzekeraars aangekondigd op de dienende te zullen concluderen dat het hof het bestreden vonnis zal vernietigen en dat het hof, opnieuw rechtdoende, bij arrest - voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad - de inleidende vorderingen van de Verzekeraars met inbegrip van voornoemde wijzigingen van eis alsnog zal toewijzen, alsmede het Pensioenfonds c.s. zal veroordelen in de kosten van het geding in beide instanties.

2.3 De zaak is aangebracht op de rolzitting van 18 maart 2008. De Verzekeraars hebben op die rolzitting mondeling geconcludeerd voor eis overeenkomstig de inhoud van het exploit en voornoemde productie in het geding gebracht.

2.4 Bij memorie van antwoord hebben het Pensioenfonds c.s. verweer gevoerd, bewijs aangeboden, enige nieuwe producties (nummer 14 tot en met 16) in het geding gebracht, en geconcludeerd dat het hof bij arrest voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, het bestreden vonnis zal bekrachtigen, zo nodig onder verbetering van gronden, althans alle vorderingen van de Verzekeraars zal afwijzen, en de Verzekeraars zal veroordelen in de kosten van de procedure in hoger beroep.

2.5 Ter zitting van 5 juni 2008 hebben partijen de zaak doen bepleiten, de Verzekeraars door mr. R.J.G. Veugelers en mr. W.J.H. Leppink, beiden advocaat te Rotterdam, en het Pensioenfonds c.s. door prof. mr. J.W. Winter en mr. V.-P. Aarts, beiden advocaat te Amsterdam; van beide zijden zijn pleitaantekeningen in het geding gebracht. Aan de Verzekeraars is akte verleend van het in het geding brengen van de (nieuwe) producties 19 tot en met 29; aan het Pensioenfonds c.s. van de (nieuwe) producties 17 en 18.

2.6 Vervolgens hebben partijen de procesdossiers overgelegd en heeft het hof arrest bepaald.

3 De vaststaande feiten

3.1 De voorzieningenrechter heeft in het bestreden vonnis onder 2.1 tot en met 2.5 feiten vastgesteld. Tegen de onder 2.1 en 2.2 (behoudens de zin met het derde aandachtsstreepje) vermelde feiten zijn geen grieven gericht of bezwaren aangevoerd, zodat ook het hof van die feiten zal uitgaan. De vraag of terecht grieven en bezwaren zijn opgeworpen tegen de overige feiten die de voorzieningenrechter heeft vastgesteld, zal hierna - voor zover nodig - bij de behandeling van de grieven aan de orde komen.

3.2 Voorts staat in hoger beroep als nieuw feit vast dat de Nederlandse Bank (DNB) op 19 mei 2008 een beslissing heeft genomen op het bezwaar van de Verzekeraars tegen het besluit van DNB van 28 januari 2008. Dit besluit betrof de afwijzing door DNB van hun verzoeken om handhaving van artikel 5 Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 (Wet Bpf 2000) d.d. 12 december 2007 en 10 januari 2008. De beslissing houdt in dat DNB het bezwaar ongegrond heeft verklaard en haar primaire besluit van 28 januari 2008 heeft gehandhaafd.

4 De motivering van de beslissing in hoger beroep

4.1 De door de Verzekeraars in hoger beroep in kort geding gevorderde voorlopige maatregelen betreffen, kort weergegeven, een gebod aan het Pensioenfonds om er voor zorg te dragen dat PGGM c.s. de naam PGGM niet (verder) zullen gebruiken, in elk geval voor het aanbieden van derdepijlerproducten, en een gebod aan PGGM c.s. om het gebruik van die naam te staken, in elk geval voor het aanbieden van voornoemde producten, alsmede een gebod aan Pensioenfonds c.s. om iedere vorm van misleidende reclame te staken, meer in het bijzonder het gebruik van de naam PGGM bij het vermarkten van deze producten.

4.2 Het hof stelt met betrekking tot de gevorderde ordemaatregelen het volgende voorop. Deze zijn pas toewijsbaar als voorshands voldoende aannemelijk is dat de bodemrechter over de kernvraag van het geschil tot een gelijk (in kort geding tot die maatregelen aanleiding gevend) oordeel zal komen als de rechter in kort geding. Voorts dienen onomkeerbare situaties zoveel mogelijk te worden vermeden en dient bovendien belangenafweging plaats te vinden. Ook moet een spoedeisend belang bij de vordering aanwezig zijn. In deze zaak is de kernvraag of sprake is van - op diverse wijzen - onrechtmatig handelen van Pensioenfonds c.s., doordat Pensioenfonds de naam PGGM en de daarmee verband houdende merkrechten (op 1 januari 2008) heeft overgedragen aan PGGM N.V. - waarbij PGGM N.V. gelijktijdig aan PGGM Coöperatie U.A. en de overige geïntimeerden licentie heeft gegeven om deze naam te gebruiken - en doordat geïntimeerden sub 5 tot en met 8 thans van deze naam gebruik maken voor het aanbieden van derdepijlerproducten.

4.3 De grieven leiden tot de volgende beoordeling.

4.4 Voorzover de eerste grief, die het bestreden vonnis in zijn geheel betreft, ook is gericht tegen het oordeel van de voorzieningenrechter dat een zogenaamd volgtijdig gebruik van de naam PGGM wel is toegestaan, zal deze aan de orde komen bij de behandeling van de vijfde grief.

4.5 De tweede grief betreft uitsluitend de vraag of de feiten over de naams- en merken-overdracht en de geïntimeerden die derdepijlerproducten aanbieden, juist zijn weergegeven in het bestreden vonnis. De hierop bij memorie van antwoord gegeven toelichting van het Pensioenfonds c.s. is niet meer bestreden door de Verzekeraars, zodat van de juistheid daarvan wordt uitgegaan, zoals reeds is geschied bij de weergave van deze feiten hierboven in onderdeel 4.2, laatste alinea. De gedeeltelijk gegronde grief behoeft verder geen behandeling.

4.6 Anders dan het Pensioenfonds c.s. aanvoeren, is het hof van oordeel dat de Verzekeraars voldoende voortvarend te werk zijn gegaan bij het instellen van hun vorderingen in eerste aanleg. Niet voldoende gemotiveerd bestreden is dat pas tijdens een bespreking op 15 oktober 2007 aan hen duidelijk is geworden dat de naam PGGM voor het aanbieden van derdepijlerproducten gebruikt zou gaan worden. Bij brief van 6 november 2007 hebben zij onder meer daarop een uitgebreide reactie gegeven, met het verzoek om antwoord. Toen zij dit antwoord na ontvangst van brieven van 14 november 2007 en 3 december 2007 van het Pensioenfonds c.s., niet bevredigend vonden, is een sommatie uitgegaan op 12 december 2007 en vervolgens is op 21 december 2007 de dagvaarding in eerste aanleg uitgebracht. Het hof acht voorts voldoende aannemelijk dat het gestelde spoedeisend belang, dat inhoudt dat de Verzekeraars door bedoeld onrechtmatig handelen van Pensioenfonds c.s. aanzienlijke schade lijden en zullen lijden, ook thans nog aanwezig is. De derde grief, die is gericht tegen de in dit verband in het bestreden vonnis gegeven weergave van de bezwaren van de Verzekeraars, is gezien dit oordeel van het hof niet meer van belang.

4.7 De vijfde grief betreft de vraag hoe artikel 5 Wet BPF 2000 moet worden uitgelegd. De Verzekeraars stellen zich - kort gezegd - op het standpunt dat de ratio van deze bepaling - het voorkomen van oneerlijke concurrentie - meebrengt dat opvolgend gebruik van de naam PGGM door een ander lichaam dan het bedrijfstakpensioenfonds dat die naam oorspronkelijk droeg, niet is toegestaan en dat het niet juist is, zoals het Pensioenfonds c.s. doen, deze bepaling slechts tekstueel te interpreteren. Op basis van de tekstuele interpretatie zou slechts gelijktijdig gebruik van of gelijktijdig associatie wekken met de naam van het bedrijfstakpensioenfonds door derden verboden zijn. Het bewuste wetsartikel luidt als volgt:

"Het bedrijfstakpensioenfonds draagt er zorg voor dat in het economisch verkeer geen ander lichaam gebruik maakt van een naam of het merk dat door het bedrijfstakpensioenfonds wordt gebruikt, dan wel gebruikt maakt van een naam, merk of daarmee overeenstemmend teken indien door dat gebruik de mogelijkheid bestaat dat bij het publiek een associatie wordt

gewekt tussen de naam of het merk van het bedrijfstakpensioenfonds en de naam, het merk of het teken dat het lichaam gebruikt."

4.8 Het hof overweegt in dit verband het volgende.

Tussen partijen is niet in geschil dat de artikelen 5 t/m 7 van de Wet Bpf 2000 marktorde-ningsbepalingen zijn en dat het op grond van artikel 5 in elk geval niet is toegestaan dat de naam van het bedrijfstakpensioenfonds gelijktijdig ook door een ander lichaam wordt ge-bruikt. Dit laatste volgt - ook naar het oordeel van het hof - zonder meer uit de tekst van deze bepaling. Het zelfde geldt voor het gelijktijdig associatie wekken met de naam van het fonds. De vraag is vervolgens of tekstuele interpretatie van deze bepaling meebrengt dat opvolgend gebruik van de naam of opvolgend daarmee associatie wekken op grond van deze bepaling eveneens is verboden.

Het hof is van oordeel dat dit niet het geval is. Veeleer moet op basis van de letterlijke be-woordingen van dit artikel worden aangenomen dat daarmee uitsluitend bepaald wordt dat, naast een verbod op het gelijktijdig gebruik maken van dezelfde naam en hetzelfde merk door een ander lichaam, ook het gelijktijdig gebruik maken van een andere naam, of ander merk of teken waardoor een associatie wordt gewekt met de naam of het merk van het be-drijfstakpensioenfonds, is verboden.

4.9 De vraag is dan of deze bepaling zo ruim dient te worden uitgelegd dat in verband met de ratio van deze bepaling in dit kort geding moet worden aangenomen dat ook een op-volgend gebruik van de naam door een ander lichaam op die grond verboden is. De Verzekeraars wijzen in dit verband onder meer op de memorie van toelichting bij de wij-ziging van artikel 5 Wet Bpf 2000 (productie 9 van de Verzekeraars in eerste aanleg), naar een uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 5 april 2007 in een geschil tussen Loyalis en DNB en naar een brief van DNB van 20 november 2006 aan de bedrijfstakpensioenfondsen. Het hof is echter voorshands van oordeel dat - hoewel niet valt uit te sluiten dat de bodem-rechter mogelijk tot een andere interpretatie komt over de reikwijdte van artikel 5 Wet Bpf 2000 en oordeelt dat door opvolgend gebruik van de naam sprake is van een ongerecht-vaardigd concurrentievoordeel - op grond van deze gegevens of anderszins niet onmisken-baar duidelijk is dat het standpunt van de Verzekeraars over de interpretatie van artikel 5 juist is. Veeleer lijkt het er bij de bovengenoemde voorbeelden juist om te gaan te voorkomen of te verbieden dat gelijktijdig gebruik wordt gemaakt van of gelijktijdig associatie wordt ge-wekt met de naam van het bedrijfstakpensioenfonds. Zo wordt in de memorie van toelichting aangegeven (op pagina 7) dat door de bewuste be-paling "het gebruik van de naam van het bedrijfstakpensioenfonds alleen mogelijk wordt door het bedrijfstakpensioenfonds zelf, tenzij er van enig associatiegevaar geen sprake is."

Voorts heeft het standpunt van DNB tot heden toe nog geen aanleiding gegeven voor het opleggen van boetes aan het Pensioenfonds c.s. wegens overtreding van deze bepaling, anders dan is geschied in de zaak tussen Loyalis en DNB.

De stelling van de Verzekeraars dat artikel 5 Wet Bpf 2000 ruim moet worden uitgelegd, omdat het begrip overeenkomst in artikel 6 Mededingingswet en artikel 81 EG-verdrag ook ruim moet worden uitgelegd, gaat niet op. De hier aan de orde zijnde vraag betreft het geoorloofd zijn van het overdragen en het opvolgend gebruik van de naam en deze gedragingen vallen, voorshands geoordeeld, buiten de strekking van laatstgenoemde bepalingen.

Ook het gegeven dat het rapport van de Werkgroep markt en overheid een rol heeft gespeeld bij de totstandkoming van artikel 5 Wet Bpf 2000, leidt er niet toe dat aan deze verbodsbepaling een andere strekking kan worden verbonden dan in het voorgaande is aangenomen. Dat artikel 5 Wet Bpf 2000 een zorgplicht formuleert, betekent evenmin dat op het pensioenfonds een verplichting rust die verder gaat dan wat door dit artikel (met zoveel woorden) wordt verboden. In het verlengde daarvan kan ook niet zonder meer worden aangevaard dat passages uit de parlementaire geschiedenis die duiden op een verderstrekkende bedoeling van de wetgever, reeds impliceren dat een dergelijke verbodsbepaling meer handelingen verbiedt dan uit de bewoordingen daarvan kan worden afgeleid.

4.10 Ten slotte verdient vermelding dat in een brief van de Directeur-Generaal van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 12 oktober 2007 het volgende is vermeld (productie 12 van de Verzekeraars in eerste aanleg):

"Onderwerp: Consultatiedocument aanpassing Wet Bpf 2000 (...)

Wijziging van artikel 5 Wet Bpf 2000

In de brief van 29 mei j.l. is aangegeven dat een aanpassing van artikel 5 Wet Bpf 2000 wenselijk is vanuit het belang van het individu om goed geïnformeerd te kunnen worden over aanvullende producten. (...) Het huidige artikel 5 van de Wet Bpf 2000 verbiedt het derden immers gebruik te maken van naam of (beeld)merk van een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds. Aanbieders van aanvullende producten kunnen in het geval er sprake is van deelname in een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds daardoor geen melding maken van het feit dat het betreffende product een aanvulling kan vormen op de pensioenregeling zoals die is ondergebracht bij het betreffende bedrijfstakpensioenfonds. Het noemen van de naam van het verplicht gesteld bedrijfstakpensioen is - ook in die context - verboden. Met dit verbod belemmert de wetgeving de informatievoorziening richting de deelnemers in verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfonds. Het is daarom de bedoeling artikel 5 van de Wet Bpf 2000 zodanig aan te passen dat het mogelijk wordt dat aanbieders van producten de naam van een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds gebruiken, zij het uitsluitend als verwijzing naar een pensioenregeling die bij het betreffende fonds is ondergebracht. (...).

Tot slot zal in de wet expliciet worden vastgelegd onder welke stringente voorwaarden een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds zijn naam mag overdragen aan een ander lichaam.(...)"

Op grond van deze laatste volzin neemt het hof voorshands aan dat ook de wetgever ervan uitgaat dat die overdracht - waardoor uiteraard opvolgend gebruik van de naam mogelijk is - thans niet is verboden, doch dat nog niet expliciet is geregeld onder welke voorwaarden dit mogelijk is.

Dit alles leidt er toe dat de vijfde grief geen doel treft en dat er bij de beoordeling van wordt uitgegaan dat opvolgend gebruik van de naam niet in strijd is met genoemde bepaling.

4.11 De Verzekeraars hebben nog aangevoerd dat het Pensioenfonds ook in strijd heeft gehandeld met de letterlijke tekst van artikel 5 Wet Bpf 2000, doordat het fonds einde 2007 onder de naam PGGM de overeenkomst heeft besproken en gesloten betreffende de overdracht van de naam en de onderneming aan het huidige PGGM c.s. Het hof verwerpt deze stelling, nu zoals reeds is overwogen, overdracht van die naam mogelijk wordt geacht. Dit betekent dan dat besprekingen en overeenkomsten met dit doel eveneens mogelijk moeten zijn. Bovendien gaat het hier niet om (gelijktijdig) gebruik van de handelsnaam in het economisch verkeer, nu bij het aangaan van die transactie geen gebruik van de naam is gemaakt op een voor het publiek kenbare wijze. Ook de stelling dat een (voormalig) rechthebbende op een handelsnaam na het staken van het gebruik daarvan rechten daarop kan doen gelden tegen nieuwe gebruikers daarvan (het zogenaamde na-lij-effect, dat met zich zou brengen dat toch sprake is van gelijktijdig gebruik) kan de Verzekeraars niet baten, nu in het onderhavige geval het feitelijk gebruik van die naam niet is gestaakt maar het recht daarop is overgedragen, waarbij - behoudens bijzondere omstandigheden, die niet zijn gebleken - moet worden aangenomen dat tot de overgedragen rechten juist ook de rechten uit hoofde van dit (voormalig) gebruik behoren.

4.12 De stelling van de Verzekeraars dat het gebruik van de handelsnaam PGGM door PGGM c.s. misleidende reclame inhoudt, nu deze handelsnaam wordt gebruikt voor het aanbieden van derdepijlerproducten, terwijl het publiek die naam kent als de naam van een bedrijfstakpensioenfonds dat dergelijke producten niet mocht aanbieden, wordt eveneens verworpen.

Gezien het bovenstaande wordt voorshands aangenomen dat die naam na de overdracht door PGGM c.s. mag worden gebruikt. Gesteld noch gebleken is dat PGGM c.s. gebonden zijn aan enige beperking bij het gebruik van die naam, met name niet ten aanzien van de (derdepijler)producten die zij onder die naam aanbieden. Dat het aan het pensioenfonds toen het nog die naam droeg, niet was toegestaan derdepijlerproducten onder die naam aan te

bieden, kan daaraan niet afdoen. Gelet ook op hetgeen hierna onder 4.14 en 4.15 nog wordt overwogen, faalt ook de negende grief.

4.13 De Verzekeraars hebben hun vorderingen mede gebaseerd op onrechtmatig handelen in het algemeen, doordat het gebruik van de door het Pensioenfonds aan PGGM N.V. overgedragen naam PGGM door PGGM c.s., met name door de uitvoeringsorganisatie, oneerlijke concurrentie op de vrije markt zou betekenen. Dit gezien de grote bekendheid van deze naam door het jarenlange wettelijke monopolie van het Pensioenfonds en het aura van betrouwbaarheid en jarenlange ervaring dat aan die naam is verbonden. Het Pensioenfonds heeft aangevoerd dat het in dit verband zorgvuldig te werk is gegaan, met name doordat de betrokken toezichthouders vanaf 2006 op de hoogte zijn gehouden van zijn plannen, meer in het bijzonder DNB, het Ministerie van SZW en de Nma. Verder hebben PGGM c.s., naar zij stellen, een marktconforme prijs aan goodwill, verbonden aan de naam, betaald. Deze prijs is met behulp van Ernst & Young tot stand gekomen. Deloitte heeft een z.g. fairness opinion over het bereikte onderhandelingsresultaat afgegeven, terwijl voorts sprake is van toezicht van DNB en de belastingdienst op de vaststelling van de koopprijs. De Verzekeraars hebben tegenover dit gemotiveerde verweer van het Pensioenfonds c.s. bij gebrek aan wetenschap bestreden dat sprake is geweest van een faire prijs, en handhaven dat in elk geval sprake blijft van een situatie waarin door de overdracht van de naam een oneerlijk concurrentievoordeel blijft bestaan. Het hof is van oordeel dat bij gebreke van nadere concrete onderbouwing door de Verzekeraars in dit kort geding voorshands moet worden aangenomen dat geen sprake is van bedoeld afzonderlijk onrechtmatig handelen van het Pensioenfonds c.s. De grieven zes en zeven slagen daarom niet. In dat verband is nog van belang dat in het voorgaande de voorlopige conclusie is bereikt dat de specifieke wettelijke bepaling (artikel 5 Wet Bpf 2000) die oneerlijke concurrentie in de door de Verzekeraars bedoelde zin moet tegengaan, niet is geschonden. Afgezien van de - door die bepaling verboden - gedragingen, moet worden aangenomen dat het de betrokken marktpartijen in beginsel vrijstaat in hun onderlinge concurrentiestrijd te trachten hun producten op een zo gunstig mogelijke wijze aan een zo groot mogelijk publiek te presenteren. Dat wordt juist niet anders op grond van de in de context van grief zes gepresenteerde stelling dat de wetgever blijkens de parlementaire geschiedenis van artikel 5 Wet Bpf 2000 oneerlijk concurrentievoordeel wilde tegengaan, nu die bedoeling ervoor pleit dat niet zozeer het algemene beoordelingskader van artikel 6:162 BW, maar veeleer dat van artikel 5 Wet Bpf 2000 op het voorliggende geval moet worden toegepast.

4.14 Ook de achtste grief treft geen doel, nu ook daarbij weer bezwaar wordt gemaakt tegen de bevoorrechte positie die PGGM c.s. volgens de Verzekeraars hebben, in dit geval

door het gebruik van de overgedragen naam PGGM bij het benaderen van de bij het Pensioenfond aangesloten personen. Ook op die wijze zou sprake zijn van oneerlijke concurrentie. De Verzekeraars hebben in dit verband gesteld dat voor veel werknemers in de zorgsector niet duidelijk is dat het nieuwe PGGM niet het oude bedrijfstakpensioenfonds is dat die naam had, maar een nieuw bedrijf dat het oogmerk heeft commerciële verzekeringsproducten te verkopen, terwijl ook de uitvoeringsorganisatie onder die naam optreedt, en dat de werknemers de website met de naam PGGM bezoeken omdat hier ook informatie over de uitvoering van hun pensioenregeling is te vinden.

Het hof overweegt dat met betrekking tot het opvolgend gebruik van deze naam op zichzelf geldt wat hierboven reeds is overwogen, dus dat aangenomen wordt dat dit is toegestaan. Voorts is het verweer van het Pensioenfonds c.s. dat niet vrijelijk gebruik wordt gemaakt van de gegevens van de personen die bij het Pensioenfonds zijn aangesloten - hetgeen door artikel 6 wet Bpf 2000 is verboden - niet voldoende gemotiveerd bestreden. Met name is niet bestreden dat een aangesloten werknemer bij een bezoek aan de website wordt uitgenodigd lid te worden van PGGM en daarbij een machtiging te geven aan het Pensioenfonds voor het verstrekken van de gegevens aan PGGM c.s. Dat die machtiging aanvankelijk op de website al aangevinkt was, neemt niet weg dat de bedoeling van dit verzoek en de machtiging duidelijk was en is.

4.15 Door middel van de tiende grief voeren de Verzekeraars aan dat PGGM c.s. door PGGM als handelsnaam te hanteren en zich daarbij ineens wel bezig te houden met de exploitatie van commerciële verzekeringsproducten, in tegenstelling tot wat de consument gewend is, het publiek misleidt. Bovendien zou het publiek door de naam PGGM (een afkorting waarin de letter P staat voor pensioenfonds), terwijl in feite geen sprake is van een Pensioenfonds, worden misleid, in strijd met artikel 5b van de Handelsnaamwet. Het hof is voorshands van oordeel dat van bedoelde misleiding geen sprake is. Vaststaat dat het oude PGGM de splitsing tussen het bedrijfstakpensioenfonds en de uitvoeringsorganisatie en de naamsoverdracht, alsmede de naamswijziging van het fonds uitvoerig onder de aandacht van het publiek hebben gebracht, onder meer bij brief van 30 december 2007 (productie 6 in eerste aanleg) aan deelnemers, werkgevers, leveranciers en andere relaties. Ook door middel van een advertentiecampagne in de dagbladen en via de website is dit duidelijk gemaakt (zie producties 6, 8, 10 en 11 eerste aanleg).

4.16 Nu reeds op grond van het bovenstaande geen aanleiding bestaat voor toewijzing van het primair en subsidiair gevorderde, kan ook een belangenafweging niet tot een ander oordeel leiden. De vierde grief, waarmee de Verzekeraars bezwaar maken tegen de omstandigheid dat de voorzieningenrechter zich terughoudend heeft opgesteld bij de beoorde-

ling en hun belangen niet voldoende in ogenschouw zou hebben genomen, behoeft geen behandeling meer.

4.17 De conclusie is dat het bestreden vonnis zal worden bekrachtigd en dat het in hoger beroep meer of anders gevorderde zal worden afgewezen. De Verzekeraars zullen als de in het ongelijk gestelde partij in de kosten van de procedure in hoger beroep worden veroordeeld.

5 De beslissing

Het hof, rechtdoende in kort geding in hoger beroep:

bekrachtigt het vonnis waarvan beroep,

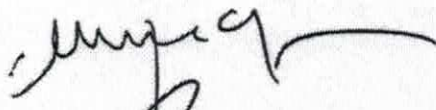
veroordeelt appellanten in de kosten van het geding in hoger beroep, aan de zijde van PGGM c.s. begroot op € 303,- voor verschotten en op € 3.474,- voor salaris procureur,

verklaart deze kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad,

wijst af het meer of anders gevorderde.

Dit arrest is gewezen door mrs. A.M.C. Groen, V. van den Brink en J. G. Sijmons en is in tegenwoordigheid van de griffier uitgesproken ter openbare terechtzitting van 15 juli 2008.

Voor copie conform
De griffier van het Gerechtshof
te Amsterdam,
nevenzittingsplaats ARNHEM

Vonnis

RECHTBANK UTRECHT

Sector handels- en familierecht

zaaknummer / rolnummer: 241758 / KG ZA 07-1271

Vonnis in kort geding van 13 februari 2008

in de zaak van

1. de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
VERBOND VAN VERZEKERAARS,
gevestigd te 's-Gravenhage,
2. de naamloze vennootschap
NATIONALE-NEDERLANDEN LEVENSVZERKERING MAATSCHAPPIJ N.V.,
gevestigd te 's-Gravenhage,
3. de naamloze vennootschap
DELTA LLOYD LEVENSVZERKERING N.V.,
gevestigd te Amsterdam,
4. de naamloze vennootschap
AEGON LEVENSVZERKERING N.V.,
gevestigd te 's-Gravenhage,
5. de naamloze vennootschap
FORTIS ASR LEVENSVZERKERING N.V.,
gevestigd te Utrecht,
6. de naamloze vennootschap
REAAL LEVENSVZERKERINGEN N.V.,
gevestigd te Alkmaar,
7. de rechtspersoon naar Zwitsers recht
SCHWEIZERISCHE LEBENSVERSICHERUNG UND-RENTENANTSTALT,
tevens handelende onder de naam Zwitserleven,
gevestigd te Amstelveen,
8. de naamloze vennootschap
GENERALI LEVENSVZERKERING MAATSCHAPPIJ N.V.,
gevestigd te Diemen,
eiseressen,
procureur mr. J.M. van Noort,
advocaat mrs. R.J. Veugelers en W.J.H. Leppink te Rotterdam,

tegen

1. de stichting
STICHTING PENSIOENFONDS ZORG EN WELZIJN
(voorheen **STICHTING PENSIOENFONDS VOOR DE GEZONDHEID, GEESTELIJKE EN MAATSCHAPPELIJKE BELANGEN**),
gevestigd te Utrecht,
2. de coöperatie
FGGM COÖPERATIE U.A.,
gevestigd te Utrecht,

241758 / KG ZA 07-1271
13 februari 2008

2

3. de naamloze vennootschap
PGGM N.V.,
gevestigd te Utrecht,
4. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
PGGM VERMOGENSBEHEER B.V.,
gevestigd te Utrecht,
5. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
PGGM ADVIES B.V.,
gevestigd te Utrecht,
6. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
PGGM LEVENSLOOP B.V. (voorheen **CAREON LEVENSLOOP B.V.**),
gevestigd te Zeist,
7. de naamloze vennootschap
PGGM LEVENSVZERKERINGEN N.V. (voorheen **CAREON
LEVENSVERZEKERINGEN N.V.**),
gevestigd te Zeist,
8. de naamloze vennootschap
PGGM SCHADEVERZEKERINGEN N.V. (voorheen **CAREON
SCHADEVERZEKERINGEN N.V.**),
gevestigd te Zeist,
gedaagden,
procureur mr. M.R. Ruygvoorn,
advocaat mrs. J.W. Winter en V.-P. Aarts te Amsterdam.

Partijen zullen hierna de Verzekeraars (eiseressen), het Pensioenfonds (gedaagde sub 1) en PGGM (gedaagden sub 2 tot en met 8 tezamen) genoemd worden.

1. De procedure

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:
  - de dagvaarding
  - de mondelinge behandeling
  - de pleitnota van de Verzekeraars
  - de pleitnota van het Pensioenfonds en PGGM.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

2.1. Vanaf 1969 zijn alle werknemers in de sector gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen (op dit moment ongeveer 2 miljoen personen) voor hun pensioenvoorziening (de zogenaamde "tweede pijler producten") verplicht om deel te nemen in het Pensioenfonds.

2.2. Met ingang van 1 januari 2008 hebben de volgende handelingen plaatsgevonden:

- het Pensioenfonds, dat voorheen zelfadministrerend was, heeft haar uitvoeringsorganisatie verkocht aan gedaagde sub 2 (hierna te noemen: PGGM Coöperatie). Vanaf die datum

241758 / KG ZA 07-1271
13 februari 2008

3

voeren enkele dochtermaatschappijen van PGGM Coöperatie, in het bijzonder gedaagden sub 3 en 4, de pensioenregeling van het Pensioenfonds uit.

- het Pensioenfonds heeft haar naam gewijzigd en heet thans "Pensioenfonds Zorg en Welzijn",
- het Pensioenfonds heeft de naam "PGGM" en de daarmee verband houdende merkrechten overgedragen aan PGGM Coöperatie en haar dochtermaatschappijen: gedaagden sub 3 tot en met 8.
- het Pensioenfonds heeft haar aandelen in gedaagden sub 6 tot en met 8 overgedragen aan PGGM Coöperatie. Deze gedaagden hebben hun handelsnamen gewijzigd in die zin dat daarin niet meer de naam "Careon" maar de naam "PGGM" voorkomt.

2.3. Gedaagden sub 6 tot en met 8 houden zich bezig met het aanbieden van zogenaamde 'derde pijler producten', dat wil zeggen commerciële verzekeringsproducten die niet gerelateerd zijn aan een dienstverband, zoals lijfrentes en levensverzekeringen.

2.4. Bij brief van 12 december 2007 heeft eiseres sub 1, hierna te noemen: het Verbond, aan De Nederlandsche Bank verzocht om actie te ondernemen tegen het voornemen van het Pensioenfonds om, naar de mening van de Verzekeraars in strijd met artikel 5 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 (hierna te noemen: Wet Bpf), een splitsing door te voeren en daarbij haar naam te wijzigen van "Pensioenfonds PGGM" in "Pensioenfonds Zorg en Welzijn".

2.5. Op 28 januari 2008 heeft De Nederlandsche Bank in reactie op de onder 2.4 bedoelde brief aan de Verzekeraars en het Verbond bericht dat zij van oordeel is dat de onderhavige naamsoverdracht geen overtreding vormt van artikel 5 van de Wet Bpf en dat zij niet bevoegd is terzake handhavend op te treden.

3. Het geschil

3.1. De Verzekeraars vorderen - samengevat - het volgende:

1. dat het Pensioenfonds bevolen wordt ervoor zorg te dragen dat derden, en met name PGGM, de naam "PGGM" of een daarmee overeenstemmend teken of een naam waarin de naam "PGGM" of een daarmee overeenstemmend teken is opgenomen, niet gebruiken dan wel daaraan een einde maken, op straffe van verbeurte van een dwangsom,
2. dat PGGM bevolen wordt het gebruik van de naam "PGGM" of een daarmee overeenstemmend teken of een naam waarin de naam "PGGM" of een overeenstemmend teken is opgenomen, te staken en gestaakt te houden, op straffe van verbeurte van een dwangsom,
3. dat het Pensioenfonds en PGGM worden veroordeeld in de kosten van dit geding.

3.2. Het Pensioenfonds en PGGM voeren verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

241758 / KG ZA 07-1271
13 februari 2008

4

4. De beoordeling

Spoedeisend belang

4.1. Het Pensioenfonds en PGGM hebben betwist dat de Verzekeraars voldoende spoedeisend belang hebben bij hun vorderingen. Volgens hen hebben de Verzekeraars nagelaten om op het moment dat zij bekend waren met de naamsoverdracht, alles in het werk te stellen om deze overdracht te voorkomen.

4.2. Ter zitting is niet in voldoende mate komen vast te staan op welk moment het Pensioenfonds en PGGM aan de Verzekeraars duidelijk hebben gemaakt dat ook naamsoverdracht zou plaatsvinden aan (dochter-)ondernemingen die zich zouden bezighouden met de verkoop van de derde pijler producten. Dit is van belang, nu de Verzekeraars niet zozeer bezwaar hebben tegen naamsoverdracht aan de afgesplitste uitvoeringsorganisatie, maar tegen naamsoverdracht aan ondernemingen die zich bezighouden met de verkoop van de tevens door hen aangeboden derde pijler producten. In het licht hiervan is de conclusie niet gerechtvaardigd dat de Verzekeraars vanwege "stilzitten" geen spoedeisend belang meer bij hun vorderingen hebben. De voorzieningenrechter acht aannemelijk dat de Verzekeraars schade kunnen lijden ten gevolge van het gebruik van de naam "PGGM" voor derde pijler producten, zodat de Verzekeraars een voldoende spoedeisend belang hebben bij hun vorderingen strekkende tot het staken van het gebruik van de naam "PGGM".

Niet-ontvankelijkheid

4.3. Het Pensioenfonds en PGGM hebben de voorzieningenrechter vervolgens verzocht de Verzekeraars in hun vorderingen niet-ontvankelijk te verklaren omdat hetgeen in dit kort geding wordt gevraagd, ook langs bestuursrechtelijke weg (het instellen van bezwaar en beroep tegen het onder 2.5 bedoelde besluit van De Nederlandsche Bank) kan worden verkregen.

4.4. Bij vorderingen die tegen anderen dan overheidsinstellingen worden ingesteld, geldt als uitgangspunt dat deze vorderingen altijd bij de burgerlijke rechter kunnen worden ingesteld, ook als hetzelfde doel door middel van een bestuursrechtelijke rechtsgang tegen een handhavingsbeslissing van een bestuursorgaan kan of had kunnen worden bereikt (vgl. Hoge Raad 19 september 1982, NJ 1983, 278 en Hoge Raad 18 december 1992, NJ 1994, 139). Het beroep op niet-ontvankelijkheid wordt op deze grond afgewezen.

De inhoudelijke behandeling van de vorderingen

4.5. Ten aanzien van de inhoudelijke behandeling van de vorderingen van de Verzekeraars stelt de voorzieningenrechter voorop dat er in dit kort geding aanleiding is om terughoudend te zijn in de beoordeling van deze vorderingen, in het bijzonder voor zover deze op artikel 5 van de Wet Bpf zijn gebaseerd, en wel op grond van het volgende.

241758 / KG ZA 07-1271
13 februari 2008

5

4.6. Ten eerste hebben de vorderingen een vergaande strekking. Toewijzing zou betekenen dat het Pensioenfonds en PGGM het proces dat zij vanaf juli 2007 hebben ingezet om te komen tot de onderhavige organisatiestructuur, zouden moeten terugdraaien. Niet alleen zou wijziging van de statutaire namen van in ieder geval alle gedaagden moeten plaatsvinden die gebruik maken van de naam PGGM, maar tevens zou de overdracht van de naam- en merkrechten van het Pensioenfonds aan PGGM ongedaan moeten worden gemaakt. Dit laatste zou niet zijn beperkt tot die gedaagden die tot doel hebben derde partij producten aan te bieden (waarop de bezwaren van de Verzekeraars zich met name richten), maar zich ook uitstrekken - de vorderingen zijn daartoe niet beperkt - over de gedaagde partijen die de nieuwe uitvoeringsorganisatie vormen van het Pensioenfonds. Dit, terwijl de Verzekeraars hebben aangegeven tegen gebruik van de naam "PGGM" door alleen de uitvoeringsorganisatie op zichzelf geen bezwaar te hebben. Indien de uitvoeringsorganisatie van het Pensioenfonds niet meer onder de naam "PGGM" zou mogen opereren, zou dit voor het publiek die aan deze naam gewend is, ingrijpende gevolgen hebben. Voorts zou toewijzing van de vorderingen ook tot gevolg hebben dat de effecten van de reeds ingezette informatiecampagne in de richting van het publiek in belangrijke mate ongedaan zou moeten worden gemaakt. De hiervoor vermelde 'ongedaanmakingshandelingen' zouden bovendien, indien één van partijen van een toewijzend vonnis in hoger beroep zou komen, ook weer ongedaan moeten worden gemaakt, indien het Gerechtshof in hoger beroep anders zou oordelen.

4.7. Ten tweede heeft de toezichthouder op de Wet Bpf, De Nederlandsche Bank, de vraag of naamsoverdracht op de door het Pensioenfonds en PGGM uitgevoerde wijze toegestaan is in het licht van artikel 5 van deze wet, bevestigend beantwoord. Zij heeft het verzoek om handhaving van de Verzekeraars bij besluit van 28 januari 2008 afgewezen. Aangenomen moet worden dat de Verzekeraars tegen deze afwijzing bezwaar zullen instellen, hetgeen uiteindelijk waarschijnlijk zal leiden tot een beoordeling van de toelaatbaarheid van de naamsoverdracht door de bestuursrechter. Het is in zijn algemeenheid onwenselijk dat over eenzelfde kwestie door de civiele rechter en de bestuursrechter anders wordt geoordeeld, zodat om die reden terughoudendheid bij het door de kort geding rechter in de plaats stellen van een afwijkend oordeel van De Nederlandsche Bank op zijn plaats is.

4.8. Deze terughoudendheid betekent niet dat de vorderingen van de Verzekeraars niet toewijsbaar zijn, of dat niet toegekomen wordt aan een inhoudelijke beoordeling daarvan, maar wel dat deze slechts voor toewijzing in aanmerking komen indien kan worden geoordeeld dat de vorderingen met hoge mate van waarschijnlijkheid in een bodemprocedure over deze kwestie zullen worden toegewezen.

4.9. De Verzekeraars hebben aan hun vorderingen ten grondslag gelegd dat het Pensioenfonds en PGGM door de naamsoverdracht op de navolgende gronden onrechtmatig jegens hen hebben gehandeld:

- handelen in strijd met artikel 5 Wet Bpf
- oneerlijke concurrentie
- misleidende reclame
- handelen in strijd met artikel 5b Handelsnaamwet.

Deze grondslagen zullen in het navolgende worden behandeld.

241758 / KG ZA 07-1271
13 februari 2008

6

Handelen in strijd met artikel 5 Wet Bpf

4.10. Als uitgangspunt geldt de vrijheid van handel en bedrijf, en daarmee de vrijheid om een handelsnaam te gebruiken en over te dragen. Deze vrijheid wordt begrensd door de wet en door hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt. Ten aanzien van bedrijfstakpensioenfondsen is een beperking tot het gebruik van een handelsnaam opgenomen in de Wet Bpf, en in het bijzonder artikel 5 van die wet. Deze bepaling vindt zijn oorsprong in het feit dat de Minister deelname van werknemers in een bepaalde bedrijfstak aan een bedrijfstakpensioenfonds verplicht kan stellen, en een dergelijk pensioenfonds vervolgens - met uitsluiting van anderen - tweede pijler producten (pensioenen) aan de deelnemers mag aanbieden. Artikel 5 Wet Bpf vormt een beperking op het gebruik van een handelsnaam, en in het licht van het feit dat deze beperking een uitzondering vormt op het algemene uitgangspunt van vrijheid van gebruik van een handelsnaam, ligt een ruime interpretatie van deze bepaling niet voor de hand. Voorts is ook de rechtszekerheid niet gediend bij een interpretatie van dit artikel die te veel afwijkt van hetgeen de bepaling volgens de letterlijke tekst daarvan beoogt te verbieden.

4.11. Uit artikel 5 Wet Bpf moet worden afgeleid dat deze zich richt tot bedrijfstakpensioenfondsen (en niet tot derden) en op deze de taak legt, kort gezegd, om ervoor te zorgen dat anderen geen gebruik maken van haar naam of merk. Of een bedrijfstakpensioenfonds haar eigen naam mag overdragen, is in deze bepaling niet geregeld.

4.12. Anders dan de Verzekeraars stellen, volgt ook uit het tweede deel van deze bepaling en de strekking van de bepaling niet dat naamsoverdracht door een bedrijfstakpensioenfonds verboden is. Het tweede deel van de bepaling vereist immers dat er sprake is van associatie tussen de naam van het pensioenfonds en de naam van de derde. De huidige naam van het Pensioenfonds is "Pensioenfonds Zorg en Welzijn", zodat van associatie met de naam van PGGM geen sprake is. Associatie met een door een bedrijfstakpensioenfonds in het verleden gevoerde naam wordt door deze bepaling niet verboden.

4.13. De Verzekeraars stellen met een beroep op een passage uit de wetsgeschiedenis met betrekking tot artikel 5 van de Wet Bpf (Tweede Kamer, Memorie van Toelichting, 27897, nr. 3) dat de ratio (het voorkomen van oneerlijke concurrentie) erop duidt dat de wetgever naamsoverdracht door een bedrijfstakpensioenfonds heeft beoogd te verbieden. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter is deze passage echter onvoldoende duidelijk op het punt van de toelaatbaarheid van volgtijdig gebruik van de naam om aan artikel 5 Wet Bpf de door de Verzekeraars bepleite ruime toepassing te kunnen geven. Daarbij komt dat de wetsgeschiedenis met betrekking tot de overgangsregeling van de Wet Bpf (artikel 39 lid 7) erop duidt dat de wetgever heeft willen toestaan dat bedrijfstakpensioenfondsen die in strijd met de nieuwe regeling een dochterverzekeraar zouden hebben, nog een jaar de tijd zouden krijgen "om hun naam en logo te wijzigen, opdat hun namen en logo's zullen verschillen van die van de dochterverzekeraar" (Eerste Kamer, Voorlopig verslag, 27073, nr. 24a) [toevoeging cursief door voorzieningenrechter]. Deze passage lijkt ervan uit te gaan dat de wetgever met name *gelijktijdig* gebruik van een naam door een bedrijfstakpensioenfonds en een derde/dochterverzekeraar heeft willen verbieden en *niet* de

241758 / KG ZA 07-1271
13 februari 2008

7

voortzetting van het gebruik van een voorheen door een dergelijk pensioenfonds gebruikte naam.

De omstandigheid dat - zoals de Verzekeraars hebben gesteld - de aanleiding om artikel 5 te wijzigen onder meer gelegen was in het feit dat het op basis van de oude tekst van artikel 5 nog mogelijk was om de naam van een bedrijfstakpensioenfonds *in licentie te verstrekken* aan derden, betekent niet dat de wetgever daarmee eenduidig te kennen heeft gegeven ook overdracht van de naam te willen verbieden. Immers, bij licentie is - anders dan bij overdracht - sprake van gelijktijdig gebruik van de naam door pensioenfonds en derde.

4.14. Indien bovendien het standpunt van de Verzekeraars strikt zou worden doorgetrokken, zou dat betekenen dat ook de overdracht van de naam "PGGM" aan de uitvoeringsorganisatie niet toegestaan zou zijn. Dit, terwijl de Verzekeraars hebben aangegeven tegen een dergelijke naamsoverdracht in beginsel geen bezwaar te hebben, en overigens uit het oogpunt van eerlijke mededinging daartegen ook geen bezwaren bestaan.

4.15. In het licht van het voorgaande is de voorzieningenrechter van oordeel dat het niet in hoge mate aannemelijk is dat in een bodemprocedure geoordeeld zou worden dat de naamsoverdracht in strijd is met artikel 5 Wet Bpf..

4.16. Voor zover de Verzekeraars zich op het standpunt stellen dat de merkoverdracht van het Pensioenfonds aan PGGM op 1 januari 2008 nog niet volledig voltooid was, en dit een schending van artikel 5 Wet Bpf oplevert, kan dit hen niet baten. Voor zover na 1 januari 2008 nog een enkele merkregistratie met betrekking tot de naam "PGGM" op naam van het Pensioenfonds zou hebben bestaan, en voor zover dit al als gebruik van de handelsnaam in de zin van artikel 5 Wet Bpf zou kunnen worden aangemerkt, is dit gezien de korte periode waarin deze merkregistratie op naam van het Pensioenfonds heeft bestaan van zulke geringe betekenis, dat dit niet kan leiden tot toewijzing van de vorderingen.

Onerlijke concurrentie

4.17. De Verzekeraars hebben voorts naar voren gebracht dat het Pensioenfonds en PGGM door het gebruik van de voorheen door het Pensioenfonds gevoerde naam "PGGM" schuldig maken aan oneerlijke concurrentie.

4.18. De voorzieningenrechter stelt voorop dat de wetgever ter voorkoming van oneerlijke concurrentie ten gevolge van het gebruik van een naam van een bedrijfstakpensioenfonds in de wet een speciale bepaling heeft opgenomen, namelijk artikel 5 van de Wet Bpf. Het hiervoor gegeven oordeel dat niet in hoge mate aannemelijk is dat de onderhavige naamsoverdracht in strijd met deze bepaling is, is van invloed op de mate van aanvullende bescherming tegen oneerlijke concurrentie die uitgaat van de open norm van artikel 6:162 BW.

In zijn algemeenheid geldt het uitgangspunt van vrijheid van handel en bedrijf. Niet elk voordeel of elke voorsprong die een onderneming op zijn concurrenten heeft, is onrechtmatig. Daarvan is pas sprake indien dit voordeel of deze voorsprong op oneerlijke wijze is verkregen, bijvoorbeeld indien de onderneming aan specifieke omstandigheden, zoals een wettelijke monopoliepositie, voordelen kan onttelen die niet openstaan voor andere mededingers.

241758 / KG ZA 07-1271
13 februari 2008

8

4.19. Volgens de Verzekeraars in daarvan sprake. Zij nemen het standpunt in dat het Pensioenfonds in de periode dat zij een monopoliepositie had met betrekking tot het aanbieden van tweede pijler producten, een grote bekendheid met de naam "PGGM" heeft opgebouwd, alsmede een grote klantenkring en een betrouwbaar imago. Door het gebruik van deze naam voor het aanbieden van derde pijler producten maakt PGGM op een oneerlijke wijze gebruik van deze naamsbekendheid, grote klantenkring en dit betrouwbare imago, aldus de Verzekeraars.

4.20. Het Pensioenfonds en PGGM hebben echter aangevoerd dat voor de naam "PGGM" door PGGM een marktconforme prijs aan goodwill, verbonden aan die naam aan het Pensioenfonds is betaald, dat deze prijs met behulp van Ernst & Young tot stand is gekomen en dat Deloitte een zogenoemde 'fairness opinion' over het bereikte onderhandelingsresultaat heeft afgegeven, terwijl bovendien sprake is van toezicht van de Nederlandsche Bank en de Belastingdienst op de vaststelling van de koopprijs. Dit betoog is door de Verzekeraars niet weersproken. Er moet dus in dit kort geding van worden uitgegaan dat PGGM, voor de aanschaf van een 'kant en klare' naam met grote bekendheid en gunstig imago, een marktconforme prijs heeft betaald en dat deze zal moeten worden verwerkt in de kostprijs van de onder de naam "PGGM" aan te bieden producten.

4.21. Ten aanzien van het gestelde voordeel van een grote klantenkring, merkt de voorzieningenrechter op dat het Pensioenfonds en haar uitvoeringsorganisatie (die nu is ondergebracht in PGGM) de gegevens met betrekking tot deze klantenkring ingevolge artikel 6 van de Wet Bpf niet mogen gebruiken voor een ander doel dan het uitvoeren van de pensioenregeling. De deelnemer kan weliswaar een machtiging tot gebruik van zijn gegevens aan het Pensioenfonds verstrekken, maar hij kan die niet alleen verstrekken ten behoeve van PGGM, maar ook ten behoeve van de Verzekeraars.

4.22. Ook de door de Verzekeraars gestelde omstandigheid dat deelnemers van het Pensioenfonds vanwege het betrouwbare imago van het Pensioenfonds eerder aan PGGM dan aan de Verzekeraars een machtiging zullen verstrekken om aan hen een aanbieding voor producten van de derde pijler te doen, is, als daarvan sprake is, een gevolg van het goede imago van het Pensioenfonds en moet geacht worden in de betaalde marktconforme prijs aan goodwill te zijn verdisconteerd.

4.23. Op grond van het voorgaande is de voorzieningenrechter van oordeel dat niet kan worden gezegd dat de overdracht van de naam "PGGM" van het Pensioenfonds aan PGGM per saldo heeft geleid tot een concurrentievoordeel, althans tot een op oneerlijke wijze verkregen concurrentievoordeel. De vorderingen zijn op deze grond dan ook niet toewijsbaar.

Misleidende reclame

4.24. De verzekeraars hebben aan hun vordering ook ten grondslag gelegd dat het gebruik van de naam "PGGM" door PGGM dient te worden aangemerkt als misleidende reclame in de zin van artikel 6:194 BW. Schending van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek omtrent misleidende reclame kan echter niet leiden tot het gevorderde verbod tot gebruik van een handelsnaam als zodanig, maar alleen tot een verbod tot het maken van

241758 / KG ZA 07-1271
13 februari 2008

9

misleidende reclame, zodat reeds om die reden de vorderingen op deze grond niet toewijsbaar zijn.

Handelen in strijd met artikel 5b van de Handelsnaamwet

4.25. Bij de beoordeling van de vraag of het gebruik van de handelsnaam door PGGM in strijd is met artikel 5b van de Handelsnaamwet gaat het erom of de handelsnaam een onjuiste indruk geeft van de aard, het karakter, de betekenis of de voortbrengselen van de onderneming die onder die naam wordt gevoerd, en of dientengevolge misleiding van het publiek te duchten is.

4.26. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter hebben de Verzekeraars onvoldoende aannemelijk gemaakt dat het publiek aan de confrontatie met de naam "PGGM" een onjuiste indruk op het gebied van de aard, het karakter, de betekenis of de voortbrengselen van de onderneming zal overhouden en daardoor zal worden misleid. De naam "PGGM" geeft op zichzelf aan het publiek niet een indruk over de diensten die de betreffende onderneming aanbiedt. Dit zou anders kunnen zijn indien het publiek de naam "PGGM" zou verstaan als afkorting. In deze afkorting staat de letter P immers voor pensioenfonds. Maar dat hebben de Verzekeraars niet gesteld. Zij stellen zich op het standpunt dat deze onjuiste indruk wordt gewekt door de nawerking (het 'na-ijl-effect') van de bekende naam "PGGM" bij het publiek, dat wil zeggen dat het publiek ook na overdracht van de naam zal blijven denken dat de onder de naam "PGGM" gedreven onderneming een pensioenfonds is. Met deze stelling gaan de Verzekeraars eraan voorbij dat het publiek met name met de naam "PGGM" wordt geconfronteerd in haar contacten met de uitvoeringsorganisatie van het Pensioenfonds. Deze uitvoeringsorganisatie is evenwel tezamen met de naam overgedragen. Dit betekent dat onder de naam "PGGM" nog steeds diensten met betrekking tot de pensioenen van het Pensioenfonds zullen worden verricht en aangeboden. PGGM blijft zich bezighouden met de uitvoering van de pensioenregeling. De omstandigheid dat onder de naam "PGGM" sinds 1 januari 2008 tevens andere producten (derde pijler producten) aan het publiek zullen worden aangeboden, maakt dit niet anders, omdat het feit dat onder een handelsnaam ook andere diensten of producten worden aangeboden dan oorspronkelijk het geval was, het gebruik van die handelsnaam nog niet misleidend maakt.

4.27. Ook op deze laatste grond zijn de vorderingen niet toewijsbaar, zodat zij zullen worden afgewezen.

Proceskosten

4.28. De Verzekeraars zullen als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van het Pensioenfonds en PGGM worden begroot op:

- vast recht	EUR 251,00
- overige kosten	0,00
- salaris procureur	1.632,00
Totaal	EUR 1.883,00

241758 / KG ZA 07-1271
13 februari 2008

10

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

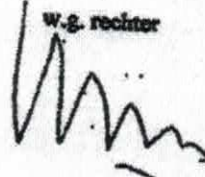
- 5.1. wijst de vorderingen af.
- 5.2. veroordeelt de Verzekeraars in de proceskosten, aan de zijde van het Pensioenfonds en PGGM tot op heden begroot op EUR 1.883,00.
- 5.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. H.A.E. Uniken Venema en in het openbaar uitgesproken op 13 februari 2008.

w.g. griffier

w.g. rechter

Vers. grosse / afschrift
De griffier van de rechtbank